

กระทู้ถามที่ ๑๕๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ปัญหาการติดต่อภาพลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ในขณะนี้ได้มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลด้วยการนำรูปของบุคคลต่างๆ ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะบุคคลในวงการบันเทิงที่เป็นผู้หญิง ได้ถูกย้ายยัศศักดิ์ศรีด้วยการติดต่อภาพให้เป็นภาพเปลือยหรืออนาจารในรูปแบบต่างๆ นำไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตหลายเว็บไซต์ด้วยกัน ทำให้เสียชื่อเสียงและถูกเกลียดชังจากบุคคลทั่วไป ทั้งๆ ที่ไม่มีส่วนรับรู้และเกี่ยวข้องกับภาพที่นำมาติดต่อเหล่านั้น ซึ่งขณะนี้ผู้เสียหายหลายรายที่ถูกละเมิดสิทธิเข้าแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินคดี และให้ติดตามหาผู้กระทำผิดมาลงโทษต่อไป จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการและวิธีป้องกันการละเมิดสิทธิเกี่ยวกับการติดต่อภาพลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลได้มีการออกกฎหมายควบคุมการใช้หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลได้ดำเนินคดีและจับกุมผู้ละเมิดสิทธิติดต่อภาพลามกอนาจารไปแล้วเพียงใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๕๑ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง ปัญหาการตัดต่อภาพลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต

ข้าพเจ้า นายสนธยา คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการตัดต่อภาพลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า ปัญหาการเผยแพร่เนื้อหาไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ตนั้น เป็นปัญหาที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญอย่างมาก และมีความประสงค์ที่จะให้มีการเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขโดยด่วน ซึ่งเนื้อหาไม่เหมาะสมดังกล่าว มิได้ครอบคลุมเพียงภาพลามกอนาจารไม่ว่าจะเป็นประเภทตัดต่อหรือไม่ตัดต่อเท่านั้น แต่ยังรวมถึงข้อความ เสี่ยง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ที่มีลักษณะไม่เหมาะสม เช่น หมิ่นต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เสนอสินค้าและบริการอันผิดกฎหมาย เป็นความลับทางราชการ เป็นต้น ทั้งนี้ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้ดำเนินการหารือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม ในการแก้ไขปัญหาการเผยแพร่เนื้อหาไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ตโดยเร่งด่วน ในการนี้ ศูนย์ ฯ จึงได้จัดประชุมหารือในเรื่องดังกล่าวโดยมีบุคคลจากหน่วยงานต่างๆ อาทิเช่น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี การสื่อสารแห่งประเทศไทย ศาลแพ่ง ศาลทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ บริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต และมีผู้แทนจากเว็บไซต์ไทยบางรายเข้าร่วมให้ข้อมูล ซึ่งความคิดเห็นโดยรวมของผู้เข้าร่วมหารือคือ ประเทศไทยมีกฎหมายที่ครอบคลุมการเอาผิดแก่ผู้กระทำผิดทางอินเทอร์เน็ตอยู่แล้ว ดังนั้น ประเด็นปัญหาโดยส่วนใหญ่จึงมิได้อยู่ที่การขาดกฎหมาย แต่อยู่ที่การติดตามสืบจับ ซึ่งค่อนข้างซับซ้อน และต้องอาศัยการประสานงานร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เช่น ตำรวจ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) เว็บบาสเตอร์ของเว็บไซต์ต่างๆ ในเบื้องต้นนี้ ได้มีการรวบรวมความคิดเห็น และจัดทำเป็นมาตรการเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหการเผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต เสนอต่อคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และได้รับมติเห็นชอบ โดยมาตรการเร่งด่วนดังกล่าวมีด้วยกัน ๓ ประการ คือ

๑. ให้กระทรวงคมนาคมกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัด คือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) กำหนดเงื่อนไขเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อกำหนดให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) และผู้ให้บริการโทรศัพท์ต้องร่วมมือเพื่อการดำเนินการตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- ให้ ISP และผู้ให้บริการโทรศัพท์ทุกราย ตั้งเวลาของอุปกรณ์สื่อสารและอุปกรณ์ให้บริการข้อมูลให้ตรงกัน เพื่อประโยชน์ในการติดตามสืบจับผู้กระทำผิดทางเครือข่าย

- ให้ ISP ทุกราย ต้องเก็บข้อมูลการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตของลูกค้า เป็นเวลาอย่างต่ำ ๓ เดือน โดยมีข้อมูลหมายเลขต้นทาง (Caller ID) ที่ลูกค้าใช้โทรเข้าด้วย ซึ่งในกรณีที่ต้องสืบหมายเลขต้นทางด้วยวิธีอื่น ผู้ให้บริการโทรศัพท์ ต้องให้ความร่วมมือในการสืบค้นและให้ข้อมูลเหล่านี้ด้วย

- ให้ ISP ทุกรายดำเนินการทันทีเมื่อได้รับแจ้งเหตุว่ามีการนำเสนอข้อความที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต ในกรณีที่แหล่งเสนอเนื้อหาดังกล่าว อยู่ในความดูแลของ ISP นั้นๆ ก็ให้ระงับการเผยแพร่ทันที แต่หากเป็นแหล่งข้อมูลจากที่อื่น ก็ให้ ISP ทำการสกัดกั้น (block) มิให้ลูกค้าที่ใช้บริการจากตนเข้าถึงแหล่งข้อมูลนั้นได้

- ให้ ISP ทุกรายเติมเงื่อนไขสัญญาระหว่าง ISP กับลูกค้าทั้งองค์กรและบุคคล เพื่อระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของลูกค้าในกรณีใช้อินเทอร์เน็ตไม่เหมาะสม

๒. ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งทางเทคนิคกฎหมายและอื่นๆ เพื่อยกร่างแผนการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุบนอินเทอร์เน็ต (Hot Line) เมื่อประชาชนพบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสามารถแจ้งมายังศูนย์ฯ ดังกล่าวได้ ทั้งทางโทรศัพท์และอีเมลตามที่อยู่ที่ intemethotline@police.go.th โดยศูนย์จะทำหน้าที่วิเคราะห์เหตุที่ได้รับแจ้ง ต่อจากนั้น เจ้าหน้าที่ก็จะประสานงานไปยังผู้เกี่ยวข้อง เช่น เว็บบาสเตอร์ และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อดำเนินการระงับการเผยแพร่เนื้อหานั้นๆ ทันที นอกจากนี้ ยังจะมีการติดตามผลและประสานงานไปยังหน่วยงานระดับสูงต่อไปในกรณีที่ไม่ได้รับความร่วมมือ

๓. ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาเรื่องการให้บริการของร้านบริการอินเทอร์เน็ต หรือ Internet Cafe ว่าควรจะมีการดำเนินการเพื่อสอดส่องดูแลหรือไม่อย่างไร และเนื่องจากเป็นเรื่องที่มีปัจจัยและผลกระทบที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก การพิจารณาเรื่องความเหมาะสมของการกำหนดมาตรการจึงควรกระทำด้วยความรอบคอบ

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า การดำเนินการของรัฐในส่วนของมาตรการทางกฎหมายที่นำมาปรับใช้ เพื่อควบคุมการใช้ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตนั้น อาจแยกเป็นกรณีต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่แล้วในปัจจุบัน

กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันที่ควบคุมการใช้หรือเผยแพร่ภาพลามกอนาจาร คือประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๗ แต่อย่างไรก็ตาม ในการนำประมวลกฎหมายอาญามาปรับใช้นั้น อาจเกิดประเด็นปัญหาว่าประมวลกฎหมายอาญาสามารถครอบคลุมถึงกรณีการเผยแพร่สื่อลามกผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือไม่ ทั้งนี้ เพราะกฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด

กฎหมายที่อยู่ระหว่างการร่างหรือการเสนอแก้ไขปรับปรุง

กฎหมายที่อยู่ระหว่างการร่างหรือการเสนอแก้ไขปรับปรุงเพื่อควบคุมการใช้หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและปราบปราม การทำให้แพร่หลาย การผลิต และการค้าลามก พ.ศ. โดยได้กำหนดหลักการในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทำให้แพร่หลาย และการค้าลามกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้กำหนดหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๗ เพิ่มเติมมาตรา ๒๘๗ ทวิ และมาตรา ๒๘๗ ดรี แห่งประมวลกฎหมายอาญาโดยมีสาระสำคัญในการร่าง เพื่อให้ครอบคลุมถึงสื่อทุกรูปแบบ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสารสนเทศอย่างอื่น และเพิ่มเติมลักษณะของสื่อ เช่น เสียง วัสดุบันทึกเสียง ข้อมูลหรือภาพหรือเสียงที่ส่งผ่านอินเทอร์เน็ต รวมถึงให้การกระทำที่มีการนำเสนอสิ่งลามกต่อเด็กและเยาวชนต้องรับโทษหนักขึ้น

ทั้งนี้ ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและปราบปราม การทำให้แพร่หลาย การผลิต และการค้าลามก พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้มีการเตรียมนำเสนอให้คณะกรรมการปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ภายหลังจากที่หน่วยงานเจ้าของเรื่อง (กระทรวงมหาดไทย) มิได้ให้การยืนยันร่างสองฉบับนี้หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล

๓. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ซึ่งยกร่างโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ โดยเป็นการกำหนดฐานความผิดและบทลงโทษสำหรับการกระทำ ความผิด หรือการก่อให้เกิดภัยอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ หรือการใช้คอมพิวเตอร์ในทางมิชอบ ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติ ฯ ฉบับนี้ ได้ยกร่างเบื้องต้นโดย คณะทำงานแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนของคณะกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมาย เกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

๔. การดำเนินการของคณะอนุกรรมการการพัฒนากฎหมายเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายเยาวชนได้มีแนวความคิดในการเสนอให้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการมีพัฒนาการทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ล่อลวงเด็กและเยาวชนไปในทางเสื่อมเสียได้ง่าย โดยพิจารณาในประเด็นของการจำหน่ายสื่อลามกให้กับเด็ก เด็กกับการรับสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต การนำเด็กเป็นตัวแสดงในสื่อลามกและการล่อลวงเด็กและเยาวชนผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ การบัญญัติเอาผิดกับบุคคลใดที่กระทำความผิดดังที่ได้ระบุไว้ข้างต้นต้องมีโทษหนักกว่ากรณีทั่วไป

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินคดีและจับกุมผู้ละเมิดสิทธิตัดต่อภาพลามกอนาจารโดยคดีของนางสาวอังคณา ทิมดี ที่ถูกตัดต่อภาพลามกอนาจารเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จับกุมผู้ต้องหาได้ ๑ ราย คือ นายรังสิทธิ์ ลักณาเคนท์ พร้อมของกลางเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๑ ชุด โดยในชั้นสอบสวนให้การรับสารภาพ